

LENE TINGLEFF

Journalist, LRØ

Tlf.: 76 58 74 53

let@lro.dk

GODE POLTE ER FREMTIDENS GRUNDLAG

Poltenes trivsel og sundhed har høj fokus hos Martin Andreasen i Brønderslev, der har sat en række tiltag i værk for at skabe optimale forhold for dyrene i poltestalden.

Martin Andreasen driver Møllegaard I/S, Brønderslev, sammen med sin kone, Joan, der er folkeskolelærer, og hans forældre, Annemarie og Jens Andreasen.

I/S'et blev etableret i 2002, hvor svineproduktionen blev startet op som erstatning for 180 malkekøer. Der blev her opført ny sostald samt FRATS-stald med produktion af slagtesvin fra syv til 30 kilo på en anden ejendom.

Der er 1100 søer og der produceres 24.000 slagtesvin. Resten sælges som 30 kilos grise. Besætningen har hjemmeavl med zig-zag og benytter kernestyling.

Produktionen sker på fire lokaliteter. Den fremtidige strategiplan byder på byggeri af slagtesvinestald, så der bliver plads til at færdigproducere alle grisene

Til Møllegård hører 400 ha og der drives i alt 445.

Der er seks ansatte plus Martin og Jens Andreasen, der lægger deres hovedkræfter i stalden. Driftsleder i stalden er Tommy Pedersen.

Martin Andreasen er 37 år og parret har tre børn på henholdsvis fire og to år samt en lille nyfødt.

GODT FRA START

Martin Andreasen er sammen med sin driftsleder, Tommy Pedersen, meget opmærksom på poltenes trivsel. Poltemanagement er et område, der har høj prioritet og som de også drøfter med svinekonsulent Tom Madsen, LandboNord, der deltog i besøget.

”Hvis poltene kommer godt fra start og har gode forhold under opvæksten, resulterer det i bedre og mere holdbare produktionssøer”, siger Martin. ”Vi har iværksat en række indsatser for at give poltene bedre betingelser, - indsatser, der gælder forholdene i stalden, fodringen og selve pasningen. Poltenes trivsel er basis for besætningen og grundlaget for den fremtidige produktion, og derfor må poltene aldrig blive venstrehåndsarbejde”.

”Poltene skal passes godt, de skal have plads og de skal fodres korrekt. Vi kører med restriktiv fodring for at forbedre styrken, og vi er opmærksomme på, at poltene ikke bliver for fede”, siger Tommy.

ET BEDRE KLIMA

Poltestalden på Møllegaard er indrettet i den forhenværende kostald på knapt 600 kvadratmeter fra omkring 1950, som blev bygget om til grise i 2002. Der er desuden polte i den gamle slagtesvinestald. Alt i alt er der ca. 650 polte.

”Vi har i vinter isoleret loftet og monteret varmerør, hvilket har givet et langt bedre klima i stalden. Før kunne der drive fugt ned af væggene, og det var varmt om sommeren og koldt om vinteren.

TOMMY PEDERSEN (TH) OG MARTIN ANDREASEN HAR FOKUS PÅ KONSTANT AT HAVE TILSTRÆKKELIGT MED SUNDE OG STÆRKE POLTE I BESÆTNINGEN.

Efter vi har isoleret, kan vi holde det varmt om vinteren og koldt om sommeren, og vi har fået en bedre og mere konstant temperatur i stalden”, siger Martin. ”Det handler om at få det bedste ud af de gamle bygninger, og det er ikke altid så meget, der skal til”.

”Forbedringen har hurtigt kunnet mærkes - der har været en mærkbar forskel”, tilføjer Tommy. ”Når klimaet ikke er i orden, og det f.eks. er for koldt, bliver foderforbruget større. I det hele taget gik det dårlige klima i stalden ud over dyrenes trivsel, og vi så også flere ledbetændelser. Vi har for nylig inddraget en slagtesvinesektion for at give poltene mere plads, det kan også mærkes. Polte skal have et godt klima og mere plads end slagtesvin, det giver bonus”.

DE BEDSTE GENER

På Møllegaard er der hjemmeavl med zig-zag og der benytter kernestyring.

”Vi kender afstamningen på hvert enkelt dyr, som er øremærket og har hele tiden styr på deres indeks - og så sørger vi for at få løbet dem med de rigtige orner. Vi skal have stærke dyr, og vi skal have noget alder på poltene, før vi løber dem, ellers kan de få svært ved at klare sig i flokken. Vi har haft en periode, hvor vi havde for få polte, og hvor vi måtte løbe dem for tidligt. Det er en ond cirkel at komme ind i, og derfor har vi gjort nogle tiltag for at få det ændret. Det er bedre at have plads til rigeligt mange polte og at producere flere polte, end vi skal bruge”, mener Tommy.

SOCIALISERING

Det er ikke alene i poltestalden, der er stor fokus på god plads og trivsel. Det gælder i hele besætningen.

”Når poltene kommer over i løbeafdelingen, gør vi meget ud af at træne dem godt op til at kunne fungere i systemet. Vi kører med transponderfodring, og i de første 14 dage går de i en sti i nærheden af foderstationen, så de vænner sig til lyden, forklarer Tommy.

”Vi fokuserer meget på, at de socialiseres i træningssystemet, hvor de lukkes ind til dyr, der har gået der i 7 -14 dage i forvejen og dermed kender systemet. Vi er også opmærksomme på betydningen af vores egen adfærd. Det er vigtigt at være rolig og tålmodig - en stresset og højtråbende person kan hurtigt skabe uro i flokken”, siger Martin Andreasen.

PRODUKTIONSRESULTATER PÅ MØLLEGÅRD 2010		
	Januar kvartal	April kvartal
Kuld pr. årssø inkl. gylte	2,25	2,33
Levendefødte pr. kuld	15,0	15,3
Fravænnede pr. kuld	12,8	13,0
Fravænnede pr. årssø	28,7	30,2
Døde indtil fravæning	14,9	15,3
Faringsprocent	86,3	84,3
Omløberprocent	4,5	8,0

MARTIN ANDREASEN (T.V.) OG TOMMY PEDERSEN (T.H..) DRØFTER POLTEMANAGEMENT MED SVINEKONSULENT TOM MADSEN FRA LANDBONORD.

GIV POLTENE PLADS

Det er vigtigt at være opmærksom på poltenes trivsel. De skal have rigelig med plads og god mulighed for at kunne røre sig under hele opvæksten for at blive til produktions sikre søer.

Det siger svinekonsulent Tom Madsen, LandboNord.

"Vi ser mange eksempler på, at poltene har for lidt plads med varige skader som følge. Svineproducenter bør gøre en indsats for at undgå stort frafald af hundyr med høje indeks, som jo er grundlaget for besætningens fremtid. Erfaringer viser, at alt for mange polte bliver kasseret, fordi de ikke egner sig til at blive produktions søer. Vi ser generelt problemer med benstilling og med dyrenes bevægelser, og vi oplever mange polte med varige skader, som vil

komme kraftigt til udtryk senere i soens liv. Polte skal have plads, også mere end loven kræver. Det gælder både de mindre og de større polte, det er i princippet lige vigtigt.

GIVER RESULTATER

Ved at flytte lidt rundt, vil det være muligt for mange svineproducenter at dele polteflokken op i flere stier, så de får mere plads. Det vil hurtigt give resultater, poltene vil rette sig, og det vil hjælpe på deres benstilling og deres bevægelser. Stibunden skal også tænkes ind, det vil mange steder være en fordel med et rillet underlag, så poltene ikke så let skrider.

Korrekt fodring er ligeledes vigtigt for at poltene bliver stærke. Resultater fra "Projekt Soliv" viser, at otte ud af 11 dyr havde mavesår

SYSTEMET I TRÆNINGSTIEN (I LØBESTALDEN) BYGGER PÅ DYRENES RANGORDEN OG PÅ EN SOCIALISERINGSPROCES, HVOR DYRENE VÆNNER SIG TIL HINANDEN OG TIL SYSTEMET MED TRANSPONDERFODRING.

LOFTET OVER POLTESTALDEN ER ISOLERET, OG DET HAR GIVET MÆRKBARE KLIMAMÆSSIGE FORBEDRINGER I STALDEN, SOM ER INDRETTET I EN ÆLDRE BYGNING.

ved normalfodring og opstaldning. Projektet viser samtidig, at kun to ud af 11 hav-de mavesår efter ændring til fodring med en mere strukturrig blanding samt mere plads”.

Yderligere oplysninger hos svinekonsulent Tom Madsen, Landbo-Nord, tlf. 96 24 18 85, tma@landbonord.dk 📧

FOTO: POLTENE I TRÆNINGSTIEN STÅR BEDRE, NÅR SPALTERNE ER RIFLEDE.